

به نام خدا

وضعیت پنبه ایران

۱- سطح سبز و میزان تولید پنبه در سال زراعی ۱۳۸۸ (دوره بهره برداری ۸۸ - ۸۹)

در این دوره سطح زیر کشت ارقام مختلف پنبه در ۱۷ استان کشور حدود ۱۰۵,۰۰۰ هکتار بوده است . که با مقایسه با سطح سبز پنبه کشور در سال گذشته که ۱۲۴,۳۹۸ هکتار بوده است ۱۶ درصد کمتر از سال گذشته است .
از سطح یاد شده ۷۴٪ به کشت رقم ورامین و ۱۳٪ ساحل و ۱۲٪ بختگان و ۱٪ رقم مهر بوده است .
تعداد کشاورزان پنبه کار ۲۴ هزار نفر بوده است و در همین راستا ۵,۴۰۰ تن بذر اصلاح شده (حدود ۴,۰۰۰ تن کرکدار و ۱,۴۰۰ تن بذر دلینته) و ۲۶,۰۰۰ تن انواع کودهای شیمیایی یارانه دار در اختیار کشاورزان قرار گرفته است .
بیشترین سطح کشت در این دوره متعلق به استان خراسان رضوی با حدود ۴۰,۰۰۰ هکتار (۳۸٪ از کل) و استان خراسان جنوبی با ۱۳,۰۰۰ هکتار (۱۲/۴٪) مقام دوم و استانهای فارس و گلستان نیز با سطحی برابر ۱۲,۰۰۰ هکتار (۱۱/۵٪) مقام سوم را دارا می باشند.

۲- تولید وش و پنبه در کارخانجات پنبه پاک کنی مجاز کشور

وش وارده به کارخانجات پنبه پاک کنی مجاز کشور تا تاریخ ۸۹/۳/۲۲ به میزان ۱۵۳,۳۸۷ تن بوده است که ۱۵۱,۵۷۱ تن آن تصفیه شده و ۱,۸۱۶ تن وش در کارخانجات باقیمانده است . از میزان وش تصفیه شده ۴۷,۲۸۸ تن پنبه محلوج استحصال شده و تا پایان دوره مجموعاً ۴۸,۰۰۰ تن پنبه محلوج تولید این دوره می باشد که با احتساب حدود ۱۲,۰۰۰ تن پنبه محلوج انتقالی از دوره گذشته بدوره جدید کل پنبه محلوج قابل عرضه به صنایع نساجی ۶۰,۰۰۰ تن بوده است که تا این تاریخ حدود ۴۵,۰۰۰ تن خریداری و به صنایع نساجی حمل شده و ۱۵,۰۰۰ تن پنبه محلوج در کارخانجات پنبه پاک کنی باقی خواهد ماند . صنایع نساجی در ۹ ماهه این دوره بهره برداری متوسط ماهیانه ۵ هزار تن پنبه محلوج از داخل خریداری نموده اند و چنانچه با همین روند خرید ادامه یابد ۱۵ هزار تن پنبه محلوج باقیمانده نیاز صنایع نساجی از پنبه داخلی را تا شروع فصل بهره برداری تامین خواهد کرد .

۳- وضعیت بازرگانی وش و پنبه در این دوره

قیمت تضمینی وش برای محصول سال ۱۳۸۸ با ۲۰٪ افزایش نسبت به قیمت دوره قبل که هر کیلو ۵,۴۰۰ ریال بوده برای رقم دو سفید ۶,۴۸۰ ریال اعلام گردیده بود. در شروع دوره بهره برداری نرخ جهانی پنبه حدود ۱۴۰ سنت بوده و پنبه ازبک در بازار داخلی کیلوئی ۱۴,۰۰۰ تا ۱۵,۰۰۰ ریال عرضه می شد و پنبه محلوچ در استان گلستان حدود کیلوئی ۱۴,۰۰۰ تا ۱۴,۸۰۰ ریال و در مناطق خشک کیلوئی ۱۳,۰۰۰ تا ۱۴,۰۰۰ ریال انجام می گرفت و با این روند قیمت‌های خرید وش به نرخ تضمینی و بالاتر برای کارخانجات پنبه مقرون به صرفه نبود و در استان گلستان در ابتدای برداشت که تقاضای تخم پنبه با قیمت مناسب حدود کیلوئی پانصد تومان توسط دامداری ها بود خرید مقداری از وش کشاورزان در استان گلستان توسط کارخانجات پنبه پاک کنی انجام شد و به تدریج که قیمت تخم پنبه به قیمت های کمتر از چهار صد تومان رسید کارخانجات پنبه پاک کنی بدلیل عدم صرفه اقتصادی و پیش بینی زیان احتمالی از خرید وش به قیمت تضمینی خودداری نموده و سازمان تعاون روستائی نسبت به خرید وش کشاورزان در استان های گلستان ، فارس ، اردبیل ، سمنان ، اصفهان ، خراسان رضوی و خراسان شمالی اقدام نمود. افزایش نرخهای جهانی از آبان ماه شروع شد بطوریکه نرخ بین المللی در این ماه از ۱۴۰ سنت به ۱۵۵ سنت رسید و در آذر ماه به ۱۶۵ و در دی ماه به ۱۷۰ سنت و در بهمن ماه حدود ۱۷۵ سنت ، به تدریج نرخهای داخلی به تبعیت از نرخهای جهانی و قیمت های پیشنهادی پنبه ازبک با کمی تاخیر افزایش پیدا کرد.

در اسفند ماه نرخهای جهانی به ۱۸۵ سنت رسید و پنبه ازبک در اواخر اسفند بیش از کیلوئی ۱۹,۰۰۰ ریال پیشنهاد می گردید و در فروردین ماه نرخهای جهانی به ۱۹۰ سنت و در تاریخ ۶ اردیبهشت ماه به ۲۰۳ سنت و در ۲۱ خرداد به بالاترین قیمت در چهل سال گذشته به رقم ۲۱۰ سنت رسید و پنبه ازبک حدود کیلوئی ۲۳,۰۰۰ تا ۲۴,۰۰۰ ریال و پنبه استان گلستان تا ۲۳,۰۰۰ ریال و استان خراسان رقم یک سفید ۲۲,۵۰۰ ریال و سه سفید ۱۹,۰۰۰ ریال معاملات انجام شد.

۴- پیش بینی سطح کشت و میزان محصول سال جاری (دوره بهره برداری ۸۹ - ۹۰)

تا تاریخ ۸۹/۴/۲۰ در سطح ۸۰,۰۰۰ هکتار با کشاورزان در ۱۷ استان کشور قرارداد کشت پنبه منعقدشده و پیش بینی می شود وش تولیدی به میزان ۱۷۶,۰۰۰ تن و پنبه محلوچ حدود ۵۰,۰۰۰ تن تولید شود با عنایت به اینکه صنعت نساجی حداقل به ۱۳۰,۰۰۰ تن پنبه نیاز دارد ، کسری حدود ۸۰,۰۰۰ تن پیش بینی می شود که می باید

از خارج تهیه شود . در شرایطی که پتانسیل تولید بیش از این اعداد در کشور وجود دارد فقط نیاز به برنامه ریزی و مدیریت صحیح در این بخش می باشد و امیدوار هستیم به اینکه با توجه ویژه ای که دولت در این زمینه پیدا کرده سطح زیر کشت و تولید پنبه و اشتغال در این بخش افزایش یابد و همچون گذشته ایران در زمره کشورهای صادر کننده پنبه گیرد . ضمناً قیمت تضمینی وش در سال جاری با افزایش در حدود ۱۵/۸ درصد نسبت به قیمت سال گذشته که ۶,۴۸۰ ریال بوده برای وش رقم دو سفید ۷,۵۰۰ ریال اعلام شده است .

علیرضا حائری

۸۹/۴/۲۸

منبع : سند وق پنبه ایران